Ústav biologie obratlovců, AV ČR, v.v.i.
Datum: 8. 2. 2017
Čís. j.: VBO-42/Schm-e/2017
P/L, P/P: 5/0
Vyřizuje: M. Hořínková

16919/2017/KHK
KUKHK-35918/ZP/2016-6

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Účastníci řízení:
- **Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., IČ: 68081766, Květná 8, 603 65 Brno**
- **Obce Královéhradeckého kraje,** v souladu s ust. § 71 odst. 3 zákona, **s výjimkou obcí ležících výlučně na území Krkonošského národního parku či jeho ochranného pásma, nebo ležících výlučně na území Chráněných krajinných oblastí Broumovsko, Český ráj, Orlické hory** (§77a odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění) – obdrží veřejnou vyhláškou

Váš dopis ze dne | Vaše značka (č. j.)	Naše značka (č. j.)	Hradec Králové
/	KUKHK-35918/ZP/2016-6	07.02.2017

Odbor | oddělení	Vyřizuje | linka | e-mail	Počet listů: 3
odbor ŽP a zem. odd. ochrany přírody a krajiny	Ing. Josef Brát / 567 jbrat@kr-kralovehradecky.cz	Počet příloh: 0 / listů: 0 Počet svazků: 0 Sp. znak, sk. režim: 246.4, A-10

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, sídlem Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové (dále jen „krajský úřad"), jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody podle ust. § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a dle ust. § 75 odst. 1 písm. d) a § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon"), **rozhodl po provedeném řízení ve věci žádosti Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, v. v. i., se sídlem Květná 8, 603 65 Brno, IČ: 68081766** (dále také „žadatel"), v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „spr. řád")

takto:

I. Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, v. v. i., se sídlem Květná 8, 603 65 Brno, IČ: 68081766 – se povoluje, v souladu s ust. § 56 odst. 2 písm. d) zákona, výjimka ze základních podmínek ochrany vyplývajících z ust. § 50 odst. 2 zákona, u zvláště chráněných druhů živočichů v kategorii ohrožený, silně ohrožený a kriticky ohrožený druh (dále jen „chráněné druhy živočichů") ve smyslu ust. § 48 odst. 2 zákona, ve znění § 14 odst. 2 a přílohy č. III. vyhlášky Ministerstva životního prostředí České republiky (dále jen „MŽP ČR") č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona (dále jen „vyhláška"), **spočívající v manipulaci s jedinci, kadavery, částmi těl a tkání, odběru vzorků tkání chráněných druhů živočichů za účelem realizace záměru vybudování a provozování Národní genetické banky živočichů (dále také „NGBŽ") - ve správním obvodu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje jako věcně a místně příslušného orgánu ochrany přírody.**

II. Výjimka se povoluje, v souladu s ust. § 56 odst. 3 zákona, v následujícím rozsahu a za následujících podmínek:

a) Výjimka se povoluje výhradně pro potřeby vytvoření a provozování genetické banky tkání živočichů žijících v přírodě České republiky.
b) Není možné jedince použité k odběru vzorků tkání aktivně chytat, dopravovat, držet nebo usmrcovat primárně za účelem odběru vzorků, tzn., že je možné využít k odběru pouze

kadavery nebo jedince získané jako produkt jiných procesů, např. legální lov dle myslivecké legislativy, rybolov dle rybářské legislativy, nález předaný do stanice pro hendikepované živočichy, živé či neživé jedince získané legálně v rámci jiného výzkumného úkolu atp.

c) Žadatel může nabýt jak vzorky z živých jedinců chráněných druhů živočichů, tak kadavery nebo přímo vzorky z tkání z mrtvých jedinců chráněných druhů živočichů od jiného subjektu pouze tehdy, pokud tento má pro odběr, odchyt, držení či jiné zacházení vydanou platnou výjimku, pokud provádí svou činnost v souladu se zákonnými předpisy, a dále pak od kterékoliv stanice pro hendikepované živočichy provozované na základě rozhodnutí MŽP ČR dle ust. § 5 odst. 8 zákona.

d) Původ jedince či vzorku chráněného druhu živočicha bude zaznamenán tak, aby mohl být přiřazen k jednotlivému vzorku či jedinci a zákonnému či na základě zákona vydanému zmocnění k odchytu či držení chráněného druhu živočicha. Tyto záznamy bude žadatel uchovávat po dobu držení předmětných vzorků a na požádání je předloží příslušnému orgánu ochrany přírody ke kontrole (krajský úřad, Česká inspekce životního prostředí).

e) Při odebírání vzorků ze živého jedince musí být postupováno tak, aby jedinec v důsledku odběru nebyl do budoucna hendikepován a byla minimalizována možnost zdravotního poškození.

f) Odebrané vzorky budou uchovávány v podmínkách, které zajistí jejich dlouhodobé využití k požadovaným účelům.

g) V případech zbytkových částí kadaverů jedinců chráněných druhů živočichů, které zůstanou po odebrání vzorku, může žadatel zbytkové části kadavarů poskytnout třetí straně, která o to požádá a bude mít povolení opravňující k manipulaci s neživými exempláři či jejich částmi.

h) Žadatel každoročně k 31.12.po dobu platnosti tohoto rozhodnutí oznámí krajskému úřadu, který toto rozhodnutí vydal, veškeré zásahy provedené na základě povolené výjimky, tzn., že uvede informace o druzích chráněných druhů živočichů, počtu získaných vzorků, způsobu jejich získání (živý – neživý exemplář, vlastní odběr, jiný subjekt – jaký apod.). Ve své zprávě uvede také spisovou značku tohoto rozhodnutí.

i) Pracovníkům orgánů ochrany přírody bude žadatelem umožněna kontrola výše uvedených skutečností.

III. Výjimka se povoluje na období od 1.1.2017 do 31. 12. 2066.

Účastníky řízení jsou dle § 27 odst. 1 správního řádu, § 71 odst. 3 zákona: Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., IČ: 68081766, Květná 8, 603 65 Brno, obce Královéhradeckého kraje, s výjimkou obcí ležících výlučně na území Krkonošského národního parku či jeho ochranného pásma, nebo ležících výlučně na území Chráněných krajinných oblastí Broumovsko, Český ráj, Orlické hory.

O d ů v o d n ě n í

Krajský úřad, jako orgán ochrany přírody věcně a místně příslušný podle ust. § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 75 a 77a odst. 5 písm. h) zákona, obdržel dne 13.10.2016 žádost žadatele o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů dle ust. § 50 odst. 2 ve smyslu ust. § 56 odst. 2 písm. d) zákona, v kategorii ohrožený, silně ohrožený a kriticky ohrožený druh dle ust. § 48 odst. 2 písm. a), b), c) zákona, ve znění § 14 odst. 2 a přílohy č. III vyhlášky, spočívající v povolení výjimky ze zákazů odběru a držení vzorků z mrtvých i živých jedinců chráněných druhů živočichů a celých kadaverů chráněných druhů živočichů za účelem šetrného a dlouhodobého uchování vzorků živočichů v NGBŽ pro

potřeby výzkumu a vzdělávání. Tímto dnem bylo krajským úřadem zahájeno řízení v předmětné věci, v souladu s ust. § 44 odst. 1 spr. řádu.

Krajský úřad jako příslušný orgán ochrany přírody oznámil účastníkům řízení, v souladu s ust. § 47 odst. 1 spr. řádu, zahájení řízení ve věci, tj. zahájení řízení o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany výše specifikovaných chráněných druhů živočichů, spočívající v povolení výjimky ze zákazů odběru a držení vzorků z mrtvých i živých jedinců chráněných druhů živočichů a celých kadaverů chráněných druhů živočichů za účelem šetrného a dlouhodobého uchování vzorků živočichů v NGBŽ pro potřeby výzkumu a vzdělávání (§ 56 odst. 2 písm. d) zákona. Zahájení řízení bylo oznámeno žadateli a dále veřejnou vyhláškou obcím Královéhradeckého kraje, s výjimkou obcí ležících výlučně na území Krkonošského národního parku či jeho ochranného pásma, nebo ležících výlučně na území Chráněných krajinných oblastí Broumovsko, Český ráj, Orlické hory (§ 71 odst. 3 zákona). Krajský úřad dále upozornil občanská sdružení (zapsané spolky dle NOZ*), která podala krajskému úřadu žádost v případech a za podmínek stanovených § 70 odst. 2 zákona, že v souladu s ust. § 70 odst. 3 zákona jsou oprávněna účastnit se správního řízení, pokud oznámí svou účast písemně do osmi dnů od jeho zahájení nadepsanému orgánu ochrany přírody. Dnem sdělení informace o zahájení řízení se rozumí den doručení jejího písemného vyhotovení nebo první den jejího zveřejnění na úřední desce správního orgánu a současně způsobem umožňujícím dálkový přístup. V zákonem stanovené lhůtě ani později v průběhu správního řízení ve věci se žádné občanské sdružení do řízení nepřihlásilo a nezískalo tak postavení účastníka řízení.

Dle ust. § 50 odst. 1 zákona jsou zvláště chránění živočichové chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Stejně jako zvláště chráněný živočich nebo zvláště chráněná rostlina je chráněn i mrtvý jedinec tohoto druhu, jeho část nebo výrobek z něho, u něhož je patrné z průvodního dokumentu, obalu, značky, etikety nebo z jiných okolností, že je vyroben z částí takového živočicha nebo rostliny (ust. § 48 odst. 4 zákona). Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemisťovat jejich vývojová stádia nebo jimi užívaná sídla, což vyplývá z ust. § 50 odst. 2 zákona. Dle ust. § 56 odst. 1 zákona je možné udělit výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, rostlin a nerostů pouze v případě převahy jiného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody. Tímto zájmem je, mimo jiné, také výzkumu a vzdělávání (§ 56 odst. 2 písm. d/ zákona), případně jiný naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí (§ 56 odst. 2 písm. c/ zákona).

V odůvodnění žádosti ze dne 13.10.2016 žadatel uvedl **(citace)**: *„V květnu minulého roku byla na základě memoranda o spolupráci mezi výzkumnými institucemi v ČR založena Národní genetická banka živočichů (NGBŽ). Zakládajícími členy NGBŽ jsou Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., A Katedra zoologie Přírodovědecké fakulty UK v Praze. Koncept NGBŽ byl diskutován a podpořen Ministerstvem ŽP ČR. Cílem NGBŽ je zajistit dlouhodobé uchovávání odborně konzervovaných vzorků genomického materiálu reprezentujícího biodiverzitu živočichů na Zemi, zejména však v ČR. Archivované vzorky budou použity pro co nejširší potřeby vědeckého výzkumu a ochrany přírody. Memorandum NGBŽ přikládáme k tomuto dopisu. Genetická banka Ústavu biologie obratlovců AV ČR byla založena v roce 2015 a je registrována v mezinárodním registru biobank GRBio (http://grbio..org/) pod kódem IVB, na adrese Květná 8, 603 65 Brno. Genetické vzorky, které v tuto chvíli banku tvoří, byly získány v rámci schváleného specifického výzkumu jednotlivých zaměstnanců ÚBO*

AV ČR. Vzhledem k nezbytnosti dalšího dlouhodobého systematického sběru vzorků pro potřeby tohoto projektu nad rámec jiného specifického výzkumu a pro jejich využití pro účely výzkumu a vzdělávání Vás žádáme o udělení výjimky dle § 56 zákona ze zákazů stanovených v § 50 zákona. Konkrétně žádáme o výjimku ze zákazu držet a dopravovat kadavery jedinců zvláště chráněných druhů živočichů a manipulovat s těmito za účelem získání vzorků biologického materiálu obsahujícího genetickou informaci, a získávat, držet a převážet vzorky ze živých a mrtvých jedinců týchž druhů za účelem vytvoření a provozování genetické banky. Jednat se bude o vzorky veškerého biologického materiálu obsahujícího genetickou informaci, zejména však fixované tkáně obsahující DNA či RNA (např. vzorky svalové tkáně, krve, bukální stěry, spermie, vajíčka, trus, vytržené peří nebo chlupy, embrya živočichů, zbytky blan z vajíček, svlečky či obsah žaludku. Tyto vzorky budou do banky ukládány jednak zaměstnanci ÚBO AV ČR na základě schváleného výzkumu a jednak externími přispěvateli (předpokládáme příjem materiálu z univerzit, muzeí, záchranných stanic, od orgánů ochrany přírody a veterinární správy atp.). Výjimku pro účely odběru a držení veškerého získaného genetického materiálu žádáme pro všechny chráněné živočišné druhy žijící v ČR a uvedené ve vyhlášce č. 395/1992 Sb., příloha III, tedy druhy kriticky ohrožené, druhy silně ohrožené a druhy ohrožené. O výjimku žádáme na dobu 50-ti let. Takto dlouhá doba platnosti je nezbytná, neboť genetická banka je dlouhodobý projekt, který si klade za cíl uchovat cenné genetické vzorky po prakticky neomezenou dobu a jejich dlouhodobým opakovaným sběrem umožnit monitoring změn genetické diverzity populací v čase. Výjimku v tomto rozsahu jsme již obdrželi od Krajského úřadu Jihomoravského kraje (dle územní příslušnosti sídla naší instituce), avšak pro možnost sběru materiálu z celého území ČR žádáme o udělení výjimky všechny krajské úřady a další relevantní orgány" **(konec citace)**.

Krajský úřad jako důkaz v řízení použil Memorandum spolupráce mezi členy sítě NGBŽ Krajský úřad po prostudování tohoto dokumentu, zejména na základě společných cílů NGBŽ, dospěl k závěru, že projekt NGBŽ probíhá a bude probíhat dlouhodobě s cílem vytvořit představu ao genetické variabilitě živočichů a její změně v čase, a to i s ohledem na nepříznivé antropogenní vlivy. Z výše uvedeného vyplývá, že fungování NGBŽ je jednoznačně v zájmu ochrany přírody ve smyslu ust. § 56 odst. 1 zákona. Dále bylo krajským úřadem shledáno, že žadatel při vytváření NGBŽ splňuje i zákonné důvody pro udělení výjimky uvedené v ust. § 56 odst. 2 zákona, a těmi je zájem na ochraně volně žijících živočichů a ochraně přírodních stanovišť (§ 56 odst. 2 písm. a/ zákona), zájem na výzkumu a vzdělávání (§ 56 odst. 2 písm. d/ zákona), zájem na činnostech s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí (§ 56 odst. 2 písm. c/ zákona) či v případě živých či neživých jedinců či vzorků chráněných druhů ptáků zájem na jiném využívání v malém množství (§ 56 odst. 2 písm. e/ zákona). Žadatel požádal o povolení předmětné výjimky na dobu 50-ti let, čemuž krajský úřad vyhověl z důvodu důvěryhodnosti žadatele, dlouhodobosti projektu a snahy o co nejmenší zatěžování účastníků řízení a hospodárnosti řízení (§ 6 odst. 2 spr. řádu).

Na základě výše uvedeného krajský úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Podmínky rozhodnutí byly stanoveny tak, aby zajistily orgánům ochrany přírody potřebnou míru kontrolovatelnosti. Nedodržení podmínek tohoto rozhodnutí může být důvodem pro udělení pokuty za protiprávní jednání dle ust. § 88 odst. 2 písm. p) zákona, a v případě opakovaného nedodržení podmínek tohoto rozhodnutí také ke zrušení výjimky, v souladu s ust. § 84 odst. 1 písm. c) zákona.

Toto rozhodnutí nenahrazuje souhlasy, povolení, ani jiná stanoviska, vyjádření či opatření podle jiných právních předpisů.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí má účastník řízení právo se odvolat ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává k Ministerstvu životního prostředí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství.

„otisk úředního razítka"

Z p. Ing. Josef Brát
odborný referent
oddělení ochrany přírody a krajiny

Na vědomí (obdrží DS):
- ČIŽP, OI Hradec Králové, odd. ochrany přírody, Resslova 1229, 500 02 Hradec Králové